

Az önkéntesség szerepe a roma fiatalok integrációjában

A roma fiatalokkal foglalkozó önkéntesek motivációkutatása

Szabó Adrienne

SZTE JGYPK közösségi és civil tanulmányok MA

adrienne182@outlook.hu

Magyarországon számtalan szervezet dolgozik a roma integráció sikeréért. Ezen szervezetek nagy része önkénteseket alkalmaz, akik fáradhatatlanul dolgoznak az említett cél elérése érdekében. Feltehetjük magunknak a kérdést: mégis mi motivál arra egy állampolgárt, hogy önkéntesen, a szabadidejében segítsen egy többszörösen hátrányos helyzetű csoporton? Miért választják a magyar állampolgárok a társadalmi cselekvés ezen formáját más lehetőségek helyett?

Előadásom témája a szociológia és a társadalomtudományok két területének, az önkéntességnek és a roma integrációnak a metszéspontján áll. Céloom mélyebben felderíteni a roma közösségekkel foglalkozó önkéntesek motivációit, eszközeit és tevékenységét, valamint megválaszolni a következő kérdést: az önkéntesek munkája hogyan járul hozzá a kívánatos társadalmi célok megvalósulásához, illetve milyen motivációk állnak az önkéntes tevékenység hátterében?

Kutatásom megkezdése előtt szakirodalmi másodelemzést végeztem, amely összehasonlítási alapként szolgált saját eredményeimhez. A szakirodalom alapján kutatási kérdéseket fogalmaztam meg, amelyeket igyekeztem megválaszolni adatgyűjtésem során. Önálló kvalitatív adatgyűjtésben fókuszcsoportos interjúkat készítettem önkéntesekkel, akik roma fiatalokkal foglalkoznak főként tanodai foglalkozások keretében. Az alanyaimat hólabda módszer segítségével kerestem fel. A fókuszcsoportos interjúk kiválóan alkalmasak voltak háttér folyamatok és összefüggések feltárására. Ezen interjúkat kielemeztem, majd az eredményeimet összehasonlítottam a szakirodalomban olvasottakkal. Ez által következtetéseket és felvetéseket fogalmaztam meg.

Az eredmények elemzése során kategóriákba soroltam az önkéntesek motivációit, eszközeit, valamint értékeit is. Elmondható, hogy a kutatásban résztvevő önkéntesek rendelkeznek új és régi típusú motivációkkal is. Tevékenységük túlmutat az oktatáson, támogatói és baráti szerepben is feltűnnek a fiatalok mellett. A szociális értékek mellett a közösségi értékek is kiemelten fontosak az önkéntesek számára. Kutatásom során olyan összefüggéseket tártam fel, amelyek ismerete segítheti a téma további, nagyobb mintás kutatását, és hosszútávon az önkéntesek bevonását a roma integrációba.